

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **P. M.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 9. 2024, č. j. 42 Ad 16/2020-148,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 9. 2024, č. j. 42 Ad 16/2020-148, **se** ve výroku III **z r u š u j e**.
- II. Ve zbytku **se** kasační stížnost **z a m í t á**.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2020, č. j. R-30. 6. 2020-43/X (dále též „rozhodnutí I. stupně“), žalovaná s odkazem na § 56 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZDP“) rozhodla, že se žalobci ode dne 18. 7. 2020 odnímá invalidní důchod. Uvedený závěr opřela o posudek ze dne 17. 6. 2020, který zpracovala posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Teplice, MUDr. S. Pokles pracovní schopnosti byl stanoven na 40 %, s následným desetiprocentním snížením pro adaptaci na pracovní činnosti.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí námitkami. Rozhodnutím ze dne 29. 9. 2020, č. j. RN-X-KB (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaná námitky zamítla. Pro účely tohoto rozhodnutí vypracovala posudková lékařka žalované (pracoviště Ústí nad Labem),

MUDr. V., posudek o invaliditě ze dne 16. 9. 2020. Posudková lékařka se odchýlila od předcházejícího posudku a stanovila výši poklesu pracovní schopnosti na 20 %.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“). Krajský soud pro účely soudního řízení zadal vypracování posudku Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále též „PK Ústí nad Labem“). Ta v posudku ze dne 4. 3. 2021 došla k závěru, že pokles pracovní schopnosti u žalobce je nutné stanovit ve výši 40 %, protože je žalobce invalidní v prvním stupni. Krajský soud zaslal posudek ze dne 4. 3. 2021 účastníkům řízení. Žalovaná v podáních ze dne 13. 4. 2021 a 20. 5. 2021 zpochybnila posudkové závěry PK Ústí nad Labem. Žalovaná se domnívala, že v uvedeném posudku se PK Ústí nad Labem zabývala mobilitou žalobce, nikoliv jeho dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. V reakci na tyto námitky krajský soud požádal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále též „PK Praha“) o vypracování nového (srovnávacího) posudku. PK Praha ve svém posudku ze dne 22. 7. 2021 stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na 25 % a určila, že datem zániku invalidity je 23. 7. 2020. Krajský soud zaslal tento posudek účastníkům řízení k vyjádření a návazně shledal za nutné jmenovat znalce z oboru posudkového lékařství, který by se vyjádřil k rozporům mezi posudky a vyslovil, zdali byl žalobce invalidní ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Krajský soud zadal dne 31. 8. 2021 vypracování znaleckého posudku znaleckému ústavu, který po několika výzvách a udělení pořádkové pokuty dne 20. 2. 2023 krajskému soudu sdělil, že ukončuje posudkovou činnost a nebude schopen posudek vypracovat. Krajský soud proto dne 28. 2. 2023 jmenoval novou znalkyni z oboru posudkového lékařství, která však byla následně shledána podjatou pro její zaměstnanecký vztah k žalované. Návazně krajský soud usnesením ze dne 26. 4. 2023, č. j. 42 Ad 16/2020-112, ustanovil MUDr. Růženu Drtinovou, znalkyni z oboru zdravotnictví, odvětví posudkové lékařství (dále též „znalkyně“), a uložil jí, aby vyhotovila znalecký posudek. Znalkyně ve svém posudku ze dne 27. 6. 2024, číslo položky v elektronické evidenci znaleckých posudků Ministerstva spravedlnosti 037297/2023, číslo ve znaleckém deníku 846 (dále též „znalecký posudek“), stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na 35 %, a vyslovila, že žalobce bylo třeba ke dni vydání napadeného rozhodnutí považovat za invalidního v prvním stupni. Dle názoru znalkyně byl postup posudkových orgánů od počátku veden chybně, neboť nezvažovaly pokles pracovní schopnosti žalobce ve vztahu k jeho zaměstnání tenisového trenéra, které přestal vykonávat v roce 2015 právě z důvodu zhoršeného zdravotního stavu. Znalkyně dále vyslovila, že posudkové orgány ani dostatečně nezkoumaly povahu práce vykonávané ve vedoucích pozicích od roku 2015. Uvedená pochybení dle znalkyně vedla *„k neúplnému nebo zkreslenému posudkovému zhodnocení a ke zkresleným až nesprávným posudkovým závěrům, které se v různých variantách a kombinacích opakovaly.“*

[4] V návaznosti na uvedené závěry krajský soud rozsudkem ze dne 23. 9. 2024, č. j. 42 Ad 16/2020-148, žalobě vyhověl, zrušil napadené rozhodnutí žalované a vrátil jí věc k dalšímu řízení. Mj. uvedl, že v posouzení zdravotního stavu žalobce vycházel ze znaleckého posudku, neboť ten považoval za úplný, přesvědčivý a dostatečně odůvodněný. Z vyžádaného posudku vyplynulo, že k datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobce

pokračování

jednalo o invaliditu prvního stupně. Žalovaná si tak neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, což má za následek nutnost zrušení jejího rozhodnutí. Výrokem III krajský soud uložil žalované povinnost uhradit státu náklady na dokazování (vyhotovení znaleckého posudku a náklady znalkyně). Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podala žalovaná (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 zákona č. 150/2005, soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatelka předně vytýká procesní vady, které spatřuje v aplikaci § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. na souzenou věc. Dále stěžovatelka vytýká krajskému soudu, že na základě znaleckého posudku přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí. Dle stěžovatelky krajský soud pochybil, pokud vycházel ze znaleckého posudku. Stěžovatelka upozorňuje, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu je znalecký posudek možné vyžádat za situace, kdy existují pochybnosti, které znalecký posudek může odstranit. Nadto i takový znalecký posudek musí podléhat volnému hodnocení důkazů ze strany soudu a splňovat podmínky jednoznačnosti, určitosti a přesvědčivosti. Znalecký posudek nemá dle stěžovatelky automatickou přednost před posudky posudkových komisí. V souzené věci znalecký posudek žádné pochybnosti neodstraňuje, naopak je sám protichůdný. Znalkyně např. nevysvětluje, proč nepřihlíží k dosavadní klasifikaci a vzdělání, jakož i pracovní zařazení před vznikem invalidity. Neosvětluje ani, proč znalkyně neshledává u žalobce adaptaci na zdravotní stav, pokud již delší dobu pracuje na stejné pozici. V další části kasační stížnosti stěžovatelka napadá výrok III rozsudku krajského soudu, kterým jí byla uložena povinnost uhradit státu náklady na dokazování (vyhotovení znaleckého posudku). Dle judikatury Nejvyššího správního soudu není takový postup možný, neboť stěžovatelka je ze zákona osvobozena od soudních poplatků, a nelze jí tak uložit povinnost uhradit náhradu nákladů řízení. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[6] Žalobce podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyslovil svůj souhlas se závěry krajského soudu. Žalobce uvádí, že kasační stížnost obsahuje účelovou argumentaci, která směřuje k bagatelizaci jeho zdravotního stavu a práce nezávislé soudní znalkyně. Žalobce opětovně shrnul dosavadní průběh řízení a konstatoval, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu a znaleckého posudku. Závěrem akcentoval, že u něj nelze konstatovat adaptaci na jeho postižení, neboť se jeho zdravotní stav zhoršuje. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[7] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přijatelnou z níže uvedených důvodů (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013-18, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 7 Azs 13/2014-52, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, atp.).

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a shledal ji částečně důvodnou.

[9] Stěžovatelka nejdříve namítala vady řízení před krajským soudem s vlivem na zákonnost rozhodnutí. Ty spatřovala v první řadě v aplikaci § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. na souzenou věc. Stěžovatelka se domnívá, že s. ř. s. umožňuje správnímu soudu rozhodnout bez nařízení jednání za situace, kdy jsou vytýkané vady řízení natolik zásadní, že pro jejich přítomnost nelze provést ani věcný přezkum žalobou napadeného rozhodnutí. Taková situace však v řízení před krajským soudem nenastala.

[10] Podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. platí, že *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění*. Jak vyplývá z výslovného znění zákona i z judikatury označené stěžovatelkou, smyslem uvedeného ustanovení je umožnit krajským soudům, aby v zájmu ochrany ekonomie řízení a práv účastníků zrušily žalobou napadené rozhodnutí i bez nařízení jednání v případě podstatné vady objektivně způsobující nezákonnost napadeného rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Stěžovatelka však přehlíží, že v souzené věci krajský soud nařídil jednání, které se konalo 23. 9. 2024. Nejvyšší správní soud ze záznamu ústního jednání ověřil, že tomuto jednání byla přítomna pověřená zaměstnankyně stěžovatelky, která se mj. vyjadřovala k provedenímu dokazování. Nejednalo se tedy o situaci, kdy by krajský soud zrušil rozhodnutí žalované bez jednání. Je současně pravdou, že krajský soud zmiňuje uvedené ustanovení v bodě 62 svého rozsudku. Zde však pouze konstatuje, že shledal existenci vady typově podřaditelné pod vadu uvedenou v § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Jestliže krajský soud řádně nařídil a vedl ústní jednání, je takové podřazení pouze konstatováním o typové klasifikaci shledané vady, nikoliv však aplikací ustanovení, které představuje výjimku z povinnosti vést ústní jednání. Lze dodat, že krajský soud v rozsudku též odkázal na § 78 odst. 1 s. ř. s., kterým se vymezuje nezákonnost jako referenční rámec přezkumu v řízení o žalobě proti rozhodnutí. Krajský soud z tohoto referenčního rámce nevybočil. Správně dovodil, že rozhodnutí stěžovatelky bylo třeba zrušit (viz dále).

[11] Stěžovatelka dále dovozuje celkově chybný postup krajského soudu při vyžádání znaleckého posudku. Při vypořádání těchto námitek vycházel Nejvyšší správní soud z těchto obecných východisek.

[12] Podle § 39 odst. 1 ZDP je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu *dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*. Podle druhého odstavce, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce*

pokračování

o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Podle § 39 odst. 4 ZDP platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

[13] Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZOPSZ“) *Ministerstvo práce a sociálních věcí posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.*

[14] Podle § 8 odst. 9 ZOPSZ *Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách.*

[15] Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 Ads 61/2013-34, ze dne 24. 1. 2021, č. j. 2 Ads 9/2020-22 atp.). Podle § 4 odst. 2 ZOPSZ posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (dále též „PK MSPV“). Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Soud totiž nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 3 Ads 266/2015-48, ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 Ads 202/2016-29, jakož i ze dne 11. 10. 2023, č. j. 7 Ads 39/2023-22 atp.)

[16] Úkolem soudu v rámci soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí ve věci žádosti o přiznání invalidního důchodu je posoudit, zda posudek příslušné posudkové komise MPSV, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku – srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 25. 9. 2003 č. j. 4 Ads 13/2003-54, ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, ze dne 28. 6. 2023, č. j. 7 Ads 25/2022-32). Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace

i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity).

[17] Posudek posudkových komisí ministerstva přitom správní soudy hodnotí jako kterýkoliv jiný důkaz podle zásady volného hodnocení důkazů. S ohledem na tuto zásadu není vyžádání uvedeného posudku spojeno se stanovením jeho důkazní síly, soudy mohou provést i jiné důkazy, je-li to nutné k řádnému zjištění zdravotního stavu účastníka řízení. Splňuje-li ovšem posudek požadavek úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Na druhou stranu je potřeba mít na paměti, že i posudek PK MSPV je důkazem, který podléhá volnému hodnocení důkazů (k této zásadě obecně srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 5 Afs 104/2006-73). Správní soud je v tomto druhu řízení omezen svým nedostatkem erudice v oblasti medicíny, může však na základě své vlastní úvahy dojít k názoru, že posudek, který má k dispozici, není průkazný. Judikatura klade na posudky určité požadavky. Musí být úplné a přesvědčivé, mají se vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které posuzovaný namítal, a své závěry řádně odůvodnit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 Ads 114/2014-21). Je to zejména splnění těchto požadavků, o kterých si správní soud dělá úsudek sám. To však nic nemění na tom, že vzhledem k nedostatku erudice nemůže správní soud svou úvahou nahradit posudkový závěr.

[18] Judikatura zdejšího soudu opakovaně dochází k závěru, že v řízeních o přezkumu rozhodnutí z oblasti důchodů lze provést i další důkazy. Soud může jako důkaz provést i znalecký posudek znalce z příslušného lékařského oboru. Jak však vyslovuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, soudní znalec jiné specializace, než posudkového lékařství nemůže zaujímat posudkové závěry o invaliditě. Je-li takový znalecký posudek proveden jako důkaz, může v řízení sloužit jako jeden z podkladů, nikoli jako přímý podklad rozhodnutí o dávce (k tomu srov. rozsudky ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, a ze dne 19. 4. 2012, č. j. 4 Ads 50/2012-22). Závěry soudního znalce příslušné lékařské specializace mohou být významné zejména v případě, kdy jsou v rozporu se závěry posudkové komise MSPV, nemohou však posudek nahradit (rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 3 Ads 3/2004-89).

[19] Jinak je však třeba nahlížet na posudky znalců z oboru posudkového lékařství. V rozhodnutí ze dne 23. 5. 2024, č. j. 2 Ads 58/2024-38, bod 10, Nejvyšší správní soud uvedl, že „v případě potřeby nicméně soudu nic nebrání nechat vypracovat posudek znalcem z oboru posudkového lékařství (výslovně např. usnesení ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014-46, bod 8, či ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 Ads 90/2020-44, bod 18).“ Obdobně lze poukázat na nedávné rozhodnutí ze dne 25. 4. 2024, č. j. 3 Ads 42/2023-26, bod 18, v němž zdejší soud uvedl: „Soud může v případě potřeby uložit zpracování posudku též ustanovenému znalci z oboru posudkového lékařství (§ 127 občanského soudního řádu). Takový postup by byl ovšem namísto jen tehdy, pokud by stávající důkazy ke zjištění skutečného stavu věci nedostačovaly, zejména pokud by o správnosti či úplnosti posudku posudkové komise existovaly pochybnosti, které by znalecký posudek mohl odstranit (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2022, č. j. 10 Ads 119/2020-27)“, (shodně srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze

pokračování

dne 3. 4. 2024, č. j. 6 Ads 201/2023-24, bod 9, a ze dne 6. 2. 2024, č. j. 4 Ads 183/2023-38, bod 17). Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně aproboval i situaci, kdy krajský soud vyžádal znalecký posudek pro vyřešení rozporů mezi dvěma posudky dvou odlišných PK MSPV (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2024, č. j. 5 Ads 320/2022-36).

[20] Optikou výše uvedeného není soud názoru, že by krajský soud pochybil, pokud si vyžádal vypracování předmětného znaleckého posudku. Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud přistoupil ke jmenování znalkyně až po tom, co si vyžádal dva posudky PK MSPV, a po tom, co jmenoval znalecký ústav, který následně nebyl schopen znalecký posudek vypracovat, resp. poté, co byla jiná znalkyně shledána podjatou (viz bod 3 tohoto rozsudku). Ustanovení soudního znalce shledal soud za nutné z důvodu rozporu mezi posudky v otázce, zdali byl žalobce invalidní ke dni vydání napadeného rozhodnutí (o čemž s přihlédnutím k obsahu posudků, argumentaci účastníků řízení a celkovému obsahu spisu přetrvávaly pochybnosti). V posudku znalkyně dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (29. 9. 2020) se u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo funkčně významné postižení dvou velkých nosných kloubů při oboustranné těžké coxarthrose III. – IV. stupně, se snížením celkové výkonnosti, kdy některé denní aktivity byly vykonávány s obtížemi. Uvedené funkční poruchy ve svém souhrnu a vzájemných souvislostech u žalobce vedly ke středně těžkému omezení jeho celkové pracovní schopnosti. Jedná se o zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu A, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které znalkyně stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 35 %, kdy s ohledem na hraniční funkční postižení kyčelních kloubů (středně těžké až těžké) a s přihlédnutím k dalším změnám zdravotního stavu (onemocnění páteře), které v kombinaci s onemocněním kyčelních kloubů negativně ovlivňují pracovní schopnost a celkovou výkonnost žalobce, stanovila míru poklesu pracovní schopnosti při horní hranici procentního rozpětí. V této základní sazbě již byly zahrnuty všechny podstatné posudkově významné skutečnosti a nebyl shledán posudkově medicínský důvod pro její úpravu dle § 3 a § 4 vyhlášky. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu 29. 9. 2020 činila dle znalkyně 35 %.

[21] Právní úprava a judikatura Nejvyššího správního soudu přitom nepředepisuje krajským soudům jediný správný postup, který musí být dodržen za situace, kdy krajský soud shledá rozpor v posudkových závěrech PK MSPV. K tomu zdejší soud v usnesení ze dne 6. 2. 2024, č. j. 4 Ads 183/2023-38, bod 17, uvedl: „*Stěžovatel zároveň namítá, že krajský soud měl zadat vypracování revizního znaleckého posudku k odstranění rozporu mezi závěry doplňujícího a srovnávacího posudku ohledně vzniku invalidity stěžovatele. Krajský soud není povinen vyžádat si revizní znalecký posudek. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu není revizní posudek jediným způsobem, jak se vypořádat s případnými rozdílnými posudkovými závěry. Například v rozsudku ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013-22, Nejvyšší správní soud konstatoval, že krajský soud odstraní rozpory v posudkových zjištěních „buď výsledkem znalců nebo členů posudkové komise za účelem vysvětlení podle § 127 odst. 2 o. s. ř., nebo si od příslušné posudkové komise vyžádá doplnění posudku v reakci na závěry znalce, anebo si vyžádá srovnávací posudek od jiné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.“* Nelze ostatně přehlédnout, že krajský soud postupoval prakticky totožně, když na podkladě námitek stěžovatelky vůči posudku PK Ústí nad Labem nevyžádal od této PK doplnění, ale

rovnou vyžádal posudek nový (od PK Praha). Tento (pro stěžovatelku příznivý) postup stěžovatelka nerozporuje.

[22] Výše uvedeným soud nenaznačuje, že by soudy měly vždy vyžadovat znalecký posudek. Takový postup by měl být s ohledem na konstrukci právní úpravy spíše výjimečný. V daném konkrétním případě kasační soud na podkladě stížní argumentace (která vymezuje rozsah přezkumu – srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78) neshledal nezákonnost v uvedeném postupu krajského soudu, pro kterou by měl přistoupit ke zrušení rozsudku. S ohledem na obsah rozsudku krajského soudu nelze souhlasit ani s tím, že by posudek znalce měl „obecnou přednost“ před posudkem PK MPSV. Jak ostatně vyplývá ze shora citované judikatury, oba tyto druhy posudků jsou způsobilé platit v tomto typu řízení za předepsaný důkaz, a oba se posuzují podle stejných kritérií při volném hodnocení důkazů. Není současně pravdou, že by krajský soud náležitě neodůvodnil, proč se přiklonil k závěrům znaleckého posudku. Krajský soud zcela dostatečně a přezkoumatelně v bodě 56 svého rozsudku vysvětluje: *„Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že znalecký posudek ze dne 27. 6. 2024, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Znalecký posudek konkrétně, důkladně a zevrubně popsal zdravotní stav žalobce a jeho hodnocení z hlediska posudkového lékařství. Znalecký posudek konfrontoval i závěry posudků obou posudkových komisí. Znalce dospěla k závěru, že posudkové komise neposuzovaly zdravotní stav žalobce v souladu se zákonem a správně. Závěry znalce jsou dostatečně odůvodněné a věrohodné, a proto se soud přiklonil k jeho závěrům. Žalovaná nezpochybnila charakter žalobcem vykonávané práce, pouze to, že ji nevykonával v zahraničí, ale v Česku, což nemělo vliv na věrohodnost znaleckého posudku.“* Uvedené závěry přitom odpovídají judikatuře, podle které znalecký posudek znalce z oboru posudkového lékařství podléhá volnému hodnocení důkazů z hlediska jeho přesvědčivosti a úplnosti.

[23] Na uvedených závěrech nemůže nic zvrátit ani stěžovatelkou akcentovaná judikatura. V rozsudku ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, č. 150/2004 Sb. NSS, se zdejší soud nezabýval identickou skutkovou a právní argumentací. Obecným východiskům daného rozsudku nadto krajský soud dostal, neboť i tento rozsudek v obecné rovině připouští vypracování znaleckého posudku: *„Znalecký posudek (§ 127, § 246 o. s. ř.) je na místě, jestliže jsou stávající důkazy nedostatečné ke zjištění skutečného stavu věci a závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí. V daném případě by byl takový důkaz nezbytný, pokud by o správnosti posudku posudkové komise a jeho doplnku byla pochybnost co do jeho úplnosti či správnosti a současně, pokud by znalecký posudek mohl tyto pochybnosti odstranit.“* V rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 4 Ads 50/2012-22, se pak zdejší soud zabýval situací, kdy byl soudním znalcem jmenován znalec z oboru ortopedie a traumatologie. V jeho případě zdejší soud shledal, že nedisponuje dostatečnou erudicí k přijetí posudkových závěrů o invaliditě, neboť takové závěry může přijímat jenom osoba atestovaná v oboru posudkového lékařství. I zde se tedy jedná o zcela rozdílnou právní a skutkovou situaci, přičemž krajský soud opět dostal obecným východiskům tohoto rozsudku.

[24] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti rozporuje konkrétní části znaleckého posudku. V první řadě stěžovatelka polemizuje se závěry znalce ohledně nutnosti zohlednění práce

pokračování

tenisového trenéra před nástupem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Stěžovatelce není zřejmé, proč se krajský soud a znalkyně upnuly na dřívější práci, a nikoliv na celkově nabyté zkušenosti. Posudek znalkyně nadhodnocuje pracovní činnosti před rokem 2014 a opomíjí stabilně vykonávanou práci od roku 2015. Stěžovatelka uznává, že podle výslovné dikce právní úpravy je nutné posuzovat zdravotní stav pojištěnce se stavem, který u něj byl před vznikem dlouhodobě nepříznivého stavu. Nelze však ani opomenout posudková kritéria dle § 39 odst. 3 ZDP.

[25] Podle § 39 odst. 3 ZDP platí, že *pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

[26] Nejvyšší správní soud je názoru, že vzhledem k výslovnému znění právní úpravy byly posudkové orgány, jakož i znalkyně, povinny k posouzení poklesu pracovní schopnosti ve vztahu ke všem činnostem, které žalobce před počátkem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vykonával. Nadto byla znalkyně povinna přesvědčivě reagovat na námitky žalobce. K tomu judikatura zdejšího soudu setrvale zastává názor, že „[p]ožadavek úplnosti a přesvědčivosti, který je kladen na posudky posudkových komisí, spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na plný nebo částečný invalidní důchod, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité zdůvodnění svého posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení plné invalidity závisí především“, (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS). Žalobce se ve svých námitkách proti posudku PK Praha, který za správný považuje stěžovatelka, vymezil právě proti nesprávnému posouzení profesní minulosti. Znalkyně dostala své povinnosti na tyto námitky reagovat, protože nelze souhlasit se stěžovatelkou, že se znalkyně na povolání před rokem 2015 soustředí „z neznámého důvodu.“ Posudek se zabývá i dalšími relevantními skutečnostmi vč. dřívější profesionální sportovní činnosti, výdělečné činnosti atp. Nejvyšší správní soud sdílí i názor krajského soudu, že vzhledem ke znění § 39 odst. 3 ZDP bylo nutné posoudit pokles pracovní schopnosti komplexně ke všem aspektům výdělečné činnosti žalobce. Ani z posudku znalkyně, ani z rozsudku krajského soudu přitom nevyplývá opora pro kategorický závěr stěžovatelky, že všichni profesionální sportovci budou mít po konci aktivní kariéry nárok na invalidní důchod. Nejvyšší správní soud dodává, že krajský soud (stejně jako zdejší soud v nynějším řízení) nemá dostatečnou erudici na to, aby posoudil správnost medicínských závěrů. Skutková zjištění znalkyně ohledně zdravotního stavu a jeho klasifikace jsou pro něj za situace, kdy shledá úplnost a přesvědčivost posudku, závazná.

[27] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelce ani v okruhu námitek, ve kterých rozporuje závěr znalkyně o tom, že se žalobce neadaptoval na své postižení. V tomto ohledu stěžovatelka předně namítala, že tento závěr znalkyně neodůvodnila. Závěr o absenci adaptace neobstojí ani v konfrontaci se skutečností, že žalobce od roku 2015 stabilně vykonává stejné povolání, byť u jiných zaměstnavatelů.

[28] Podle § 39 odst. 7 ZDP platí, že *pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení [odstavec 4 písm. c)], jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.*

[29] Podle ustálené judikatury „je posudková komise povinna přesvědčivě odůvodnit, co se při porovnání s obdobím, kdy byla odnímaná dávka přiznána, ve zdravotním stavu pojištěnce přesně změnilo, jinak řečeno určit a objasnit důvod či příčinu zániku nebo snížení stupně invalidity. Podle konstantní soudní praxe jsou uznávány tři okruhy příčin, jež mohou vést k přesvědčivému odůvodnění zániku nebo snížení stupně dříve uznané invalidity. Jedná se o posudkově významné zlepšení zdravotního stavu, stabilizaci zdravotního stavu spojenou s adaptací např. na poúrazovou situaci, a tím i s obnovením výdělečné schopnosti ve stanoveném rozsahu, a dřívejší posudkové nadhodnocení zdravotního stavu – tzv. posudkový omyl“ (rozsudky zdejšího soudu ze dne 23. 2. 2016, č. j. 2 Ads 280/2015-35, dále srov. rozsudky ze dne 29. 7. 2003, č. j. 4 Ads 19/2003-48, ze dne 27. 11. 2014, č. j. 9 Ads 51/2014-27, bod 20, nebo ze dne 2. 8. 2018, č. j. 10 Ads 95/2018-32). Pro přesvědčivost posudkových závěrů je tedy nezbytné, aby v posudku uváděný důvod změny stupně invalidity byl zcela konkrétně a jednoznačně vysvětlen, neboť jen tak může soud získat potřebný skutkový základ pro správné právní posouzení věci.

[30] Jak vyplývá z posudku, znalkyně se důkladně zabývala otázkou adaptace na dané postižení. Např. na straně 55 posudku se uvádí: „Po objektivním zhodnocení všech dostupných údajů o zdravotním stavu žalobce v jejich souhrnu i vzájemných souvislostech, je nutno konstatovat, že v době rozhodné pro posouzení ke dni 22.9.2020 z posudkově medicinského hlediska na podkladě nálezů z objektivních vyšetření nelze u žalobce prokázat podstatné zlepšení nebo stabilizaci jeho zdravotního stavu ani známky adaptace na jeho zdravotní postižení, protože je nálezy z objektivních vyšetření doloženo, že i po pracovním přerazení na méně fyzicky náročnou práci než vykonával před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu souvisejícího s přiznáním invalidity, se jeho zdravotní stav postupně zhoršoval po stránce zhoršování morfologických i funkčních změn zejména v oblasti obou kyčelních kloubů.“ Na straně 50 pak znalkyně uvádí, že závěry PK Praha o adaptaci na zdravotní postižení je nutné považovat za posudkový omyl, neboť „dle § 39 odst. 6 a 7 [ZDP] lze hovořit o stabilizaci zdravotního stavu nebo adaptaci na postižení pouze v případě, že při vykonávání výdělečné činnosti nedochází ke zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti. Což u žalobce nebylo splněno, protože v období od 15. 6. 2016 do 29. 9. 2020 při výkonu i méně fyzicky náročných zaměstnání [...] u něho docházelo k postupnému zhoršování zdravotního stavu s progresí zhoršování morfologických i funkčních změn v rámci jeho zdravotního postižení, což vedlo i ke zhoršení jeho pracovní schopnosti.“ I na jiných místech posudku se znalkyně zabývá tím, jak se za dobu pobírání invalidního důchodu stav žalobce zhoršil (srov. zejm. strany 40-41). Tyto závěry o zhoršení zdravotního stavu přitom stěžovatelka relevantně nezpochybňuje. Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že nesprávné posouzení progresu postižení bylo jednou z námitek, které proti posudku PK Praha vznesl žalobce (uváděl mimo jiné, že komise analyzovala starý rentgenový snímek, který nemohl zobrazit aktuální stav kloubů). Lze také dodat, že v intencích těchto námitek stěžovatelka přehlíží další stěžejní závěr znalkyně, a to skutečnost, že posudkové orgány nesprávně vyhodnotily fyzickou náročnost současného povolání žalobce a jeho možný dopad na zdravotní stav. S ohledem na obsah

pokračování

spisu se nelze ztotožnit ani s názorem stěžovatelky, že by výkon povolání žalobcem byl od roku 2016 stabilní. Stěžovatelka v kasační stížnosti přitom nebrojí proti posudkovým závěrům, podle kterých současné povolání představuje pro stěžovatele zátěž, kterou posudkové orgány nezohlednily.

[31] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani další dílčí argumentaci ohledně obsahu posudku (zejm. poslední odstavce na straně 7 kasační stížnosti). Úkolem znalkyně bylo posoudit zdravotní stav žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí, přičemž tomuto požadavku dostala. Není pravdou ani to, že by znalkyně nevěnovala dostatečný prostor analýze povolání tenisového trenéra, a to s přihlédnutím k tomu, že tato činnost nebyla hlavní náplní žalobcova povolání. Posudek vypořádává i další stěžejní otázky. Znalkyně v něm náležitě vysvětluje, z jakého důvodu přijala předmětné závěry, resp. proč se odchýlila od jiných posudků. I v dalších ohledech odpovídá znalecký posudek právní úpravě a konstantní judikatuře (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 Ads 114/2014-21, ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017-15, nebo ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 Ads 202/2016-29). Krajský soud proto nepochybil, pokud z (jednoznačného, úplného a přesvědčivého) posudku znalkyně v dané věci vyšel a na základě něho přistoupil ke zrušení rozhodnutí stěžovatelky. Na podkladě stížní argumentace nebylo lze shledat ani žádný jiný důvod, který by zakládal nezákonnost výroku I rozsudku. Nejvyšší správní soud se s jeho hodnocením (ve vztahu k uvedenému výroku) ztotožnil a v podrobnostech na něj odkazuje.

[32] V další části kasační stížnosti stěžovatelka brojila proti výroku III rozsudku krajského soudu, kterým jí krajský soud uložil povinnost nahradit státu náklady na dokazování (vyhotovení znaleckého posudku a náklady znalkyně) v celkové výši 66 874 Kč. Stěžovatelka se domnívá, že taková povinnost ji nemůže stíhat, neboť může být uložena jen účastníkovi, který nebyl osvobozen od soudních poplatků. V souzené věci se jedná o řízení, které je osvobozeno věcně dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o soudních poplatcích“). Nadto je stěžovatelka osobou osvobozenou ze zákona na základě § 11 odst. 2 téhož zákona.

[33] Před vypořádáním této argumentace Nejvyšší správní soud nejdříve zkoumal, zda je přípustná. Dle § 104 odst. 2 s. ř. s. je kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení nepřipustná. V projednávané věci stěžovatelka nicméně kasační stížnosti napadla i výrok I rozsudku krajského soudu, jakkoliv tuto kasační stížnost Nejvyšší správní soud posoudil jako nedůvodnou. Soudu za této situace nic nebrání, aby k takto podané kasační stížnosti přezkoumal výrok krajského soudu o nákladech řízení. Zákonodárce totiž výše citovaným ustanovením nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale naopak umožnit jej tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé. Ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. je tudíž aplikovatelné pouze na kasační stížnosti podané výlučně proti výroku o nákladech řízení (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007-64, č. 2116/2010 Sb. NSS, bod 31, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2023, č. j. 5 Afs 261/2018-76).

[34] Stěžovatelka je osvobozena od soudních poplatků na základě tzv. osobního osvobození podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích, a zároveň vystupovala

jako účastnice v řízení, které je osvobozeno věcně ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích.

[35] Podle § 59 odst. 2 s. ř. s. platí, že *stát platí náklady vynaložené na svědecké, znalečné, tlumočné a jiné náklady spojené s dokazováním. Předseda senátu však může účastníkovi, který nebyl osvobozen od soudních poplatků, usnesením uložit, aby složil zálohu na náklady provedení důkazu, který navrhl.*

[36] Podle § 60 odst. 4 s. ř. s. platí, že *stát má proti neúspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení, které platil, není-li tento účastník osvobozen od soudních poplatků.*

[37] Podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích platí, že *Česká republika a státní fondy jsou osvobozeny od soudních poplatků.*

[38] Nejvyšší správní soud stěžovatelce přisvědčil. Obdobnou situaci se zdejší soud zabýval již v rozsudku ze dne 11. 10. 2023, č. j. 7 Ads 39/2023-22, ve kterém s poukazem na dřívější konstantní judikaturu vyslovil: „*Ve vztahu k osobnímu osvobození České republiky od soudních poplatků ustálená judikatura vrcholných soudů dovozuje, že se vztahuje jak ke státu jako takovému, tak i orgánům státní správy (srov. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2010, sp. zn. Cpjn 204/2010). [29] Na základě výše uvedeného je zřejmé, že i z hlediska rozhodování o nákladech řízení postupoval krajský soud v rozporu se zákonem a navazující judikaturou. Stěžovatelka je orgánem státní správy, a proto je ze zákona osvobozena od soudních poplatků. Možnost uložit účastníkovi řízení povinnost nahradit státu náklady dokazování váže s. ř. s. na povinnost tohoto účastníka platit soudní poplatek. V případě osobního osvobození tak není možné tuto povinnost uložit. Zákonodárce touto zákonnou konstrukcí předchází ekonomicky iracionálnímu přesouvání veřejných finančních prostředků mezi jednotlivými složkami veřejné moci (k uvedeným závěrům srov. a contrario rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2015, č. j. 4 As 130/2015-15, č. 3303/2015 Sb. NSS). Krajský soud tedy pochybil, pokud stěžovatelce jako osvobozenému účastníkovi řízení uložil povinnost nahradit státu náklady dokazování ve smyslu § 60 odst. 4 s. ř. s.“*

[39] Uvedené závěry jsou plně aplikovatelné i na souzenou věc. Stěžovatelka je orgánem státní správy, a proto je dle doslovného znění zákona i navazující judikatury osvobozena od soudních poplatků. Soud také ve výše citovaném rozsudku potvrdil, že povinnost nahradit státu náklady dokazování umožňují procesní předpisy jen takovému účastníkovi, který není osvobozen od soudních poplatků. V případě osobního osvobození tak není možné tuto povinnost uložit. Krajský soud tedy pochybil, pokud stěžovatelce jako osvobozenému účastníkovi řízení uložil povinnost nahradit státu náklady dokazování ve smyslu § 60 odst. 4 s. ř. s. Nelze se však ztotožnit se stěžovatelkou, že stejný závěr by bylo možné přijmout i na základě věcného osvobození sporů o invalidních důchodech. Takový závěr by byl v rozporu s judikaturou zdejšího soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2015, č. j. 4 As 130/2015-15, č. 3303/2015 Sb. NSS).

[40] Lze tak tedy uzavřít, že se Nejvyšší správní soud ztotožnil se stěžovatelkou pouze částečně. Nejvyšší správní soud shledal pochybení krajského soudu ve výroku III, kterým uložil stěžovatelce nahradit státu výdaje na dokazování. Nejvyšší správní soud přistoupil ke zrušení tohoto výroku, a to bez současného vrácení věci k dalšímu řízení, neboť by takové

pokračování

vrácení bylo zcela nadbytečné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 10 Afs 236/2014-36). Tímto dojde k odklizení nezákonného výroku III při současném zachování správných výroků I a II.

[41] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Za situace, kdy Nejvyšší správní soud zamítne kasační stížnost proti výroku rozhodnutí krajského soudu o věci samé a současně zruší výrok o nákladech řízení o žalobě, o nákladech řízení o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud, protože řízení ve věci samé je jeho rozhodnutím ukončeno a věc se v tomto rozsahu nevrací krajskému soudu k dalšímu řízení (viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 Afs 1/2007-64, bod 37, obdobně srov. rozsudky ze dne 29. 6. 2010, č. j. 4 As 8/2010-91, ze dne 13. 4. 2011, č. j. 4 Aps 3/2011-58, ze dne 28. 2. 2012, č. j. 9 Afs 23/2012-73, nebo ze dne 12. 10. 2016, č. j. 1 As 266/2015-34, bod 48). Stěžovatelce nárok na náhradu nákladů řízení nevznikl, jelikož je podle § 60 odst. 2 s. ř. s. správním orgánem rozhodujícím ve věcech důchodového pojištění. Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti částečně úspěšný, a náležela by mu proto podílná náhrada nákladů řízení. Žalobce však nesdělil, že požaduje náhradu nákladů řízení, resp. v jaké výši, přičemž v řízení nebyl zastupován ani advokátem. K přiznání náhrady neshledal soud důvod ani s ohledem na obsah spisu a vyjádření žalobce, které zaslal datovou schránkou (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2018, č. j. 7 Ads 376/2017-27, ze dne 7. 9. 2017, č. j. 7 Ads 257/2017-19).

[42] Nejvyšší správní soud dodává, že samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, neboť o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2024, č. j. 7 Azs 67/2024-39).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu